

a térképrajzok digitális változatát a weben keresztül és e-mailben elküldhették szavazataikat a zsűri elnökének. Ez volt az első alkalom a nemzetközi verseny 26 éves történetében, hogy az országos versenyek szervezőit aktívan bevonták a zsűri döntési folyamatába, és szavazhattak az általuk legjobbnak tekintett térképrajzokra. 21 országos szervező élt ezzel a lehetőséggel, és több mint 250 szavazatot adtak le. A zsűri által adományozott díjakon kívül a kiállítást látogatók is leadhatták voksukat a közönségdíjra, illetve a Művészet és kartográfia bizottság egy különdíjat adott az általuk legkreatívabbnak ítélt pályaműnek. Az eredményeket a konferenciázáró ceremónián hirdette ki Pilar Sánchez-Ortiz, a zsűri spanyol elnöke, amelyek a következő címen megtekinthetők: <https://icaci.org/petchenik/>. Magyarország egy 3. díjjal büszkélkedhetett, amit a 7 éves Kunos Luca, az Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola tanulója érdemelt meg „A képzeletem” című kiváló munkájával, a 6–8 éves korcsoportban. Így 2015 után újra magyar térképrajz is szerepelhetett a nemzetközi verseny díjazottjai között. Az ICA- és a zsűri elnöke által aláírt oklevelet és az ajándékokat Kunos Lucának hivatalosan az iskolájában megtartott 2019/2020-as tanévnitő ünnepségen adtuk át.

*Reyes Nunez José Jesús
ELTE Térképtudományi és
Geoinformatikai Tanszék*

***

Cseh várak és kastélyok

A tavalyi semmeringi kirándulás sikerén felbuzdulva a Tóth Ágoston Szenior Klub szervezésében (azaz Hetényi Ferencné Erzsike aktív közreműködésével) 2019. szeptember 12–15. között egy négynapos dél-csehországi autóbuzsós kiránduláson ismerkedhetett 18 fő a régió nevezetességeivel, beleértve a cseh söröket is. A szerény létszámú csoport számára a 14 méter hosszú légkondicionált Neoplan nagyon komfortos környezetet biztosított az utazás egész tartamára.

A gazdag program még az odautazás alatt elkezdődött, és a visszaútra is

jutott látnivaló (és gyaloglási lehetőség). Az esti vacsoránál az okos kütyüknek köszönhetően tájékozódhattunk az aznapi séta mértékéről, amely általában 10 000–13 000 lépés volt a reggel 9-től este 7-ig tartó napi program teljesítése során. A kirándulást még élvezetesebbé tette az idegenvezetőnk Ágh Judit, aki nem csak megállóink során, de útközben is nagyon sok érdekességet mesélt az út során érintett tájakról és településekről, Csehország történelméről.

Az első állomásunk Pozsony volt, ahol a Szent Márton-dóm vagy ismertebb nevén a pozsonyi koronázótemplom, a város legismertebb és legnagyobb templomának meglátogatásával kezdtük a városnézést. A dóm háromhajós gótikus templom, amely az eredeti román stílusú templom helyére épült. 1563 és 1830 között itt koronáztak meg 11 magyar királyt és 8 királynét/királynőt. A dómtól rövid séta során a belváros néhány nevezetességével, többek között a pozsonyi kiflivel ismerkedtünk, majd a félórás kávészünetet követően Lednice felé vettük az irányt.

Csehország keleti részében, Dél-Morvaországban található mintegy 300 négyzetkilométeren a Lednice-Valtice kultúrtáj, az Európa kertjeként is tisztelt óriási angolpark és természetvédelmi övezet, melynek legszebb és legkedveltebb helye, a Liechtenstein grófok csodálatos mesepalotája, a lednicei kastély. Az UNESCO világörökségi listán is

szereplő látványos, neogótikus épület a régió legnépszerűbb turisztikai célpontja. A lednicei birtokot 1249-ben szerezte meg a Liechtenstein család, a 13. században a határszélen emelt, erősségnek szánt, gótikus várat a 16. században reneszánsz stílusban építtették át, majd a família nyári rezidenciájaként a 16. századtól már barokk stílusjegyeket öltött. Neves építészek sora – Martinelli, Ospel, Erlach – tevékenykednek itt, ez utóbbi nevéhez fűződik a keleti szárny mellett található lovaglósiskola épülete is. Az 1600-as évek végén „barokkizált” kastélyt végül lebontották, és a helyén 1846–58 között a kor divatjának megfelelően egy angol stílusú neogótikus épületsodát emeltek. Neogótikus formáját a 19. században Georg Wingelmüller terveinek köszönheti, a szép kastély napjainkban is ezt az arcát mutatja. A birtokos Liechtenstein család Csehország egyik legnagyobb hatalmú, leggazdagabb főnemesi famíliája volt, fénykorukban, a 17. században csak Cseh- és Morvaországban nem kevesebb, mint 99 birtokkal rendelkeztek. Egészen a II. világháború végéig Lednice is a család birtokában volt, akkor államosították ezt a kastélyt is. A kastély és a park látnivalóit megcsodálva az autóparkoló körül elhelyezkedő büfékben, sörözőkben tarthattunk rövidke pihenőt, és robotgunk tovább a négynapos túra során bázisul szolgáló szállásunk felé, a České Budějovicében található CB Royal Szállóhoz. A szobák

A lednicei Liechtenstein-kastély

elfoglalása után a közös vacsora következett, amely a félpanziós ellátásnak köszönhetően minden este egy közös programpontra volt.

Másnap mintegy 100 kilométeres buszozással indítottunk a konopištěi kastélyhoz. A Benešov közelében található romantikus kastély, Ferenc Ferdinánd főherceg, osztrák–magyar trónörökös nyári rezidenciája volt. Ferenc Ferdinánd szenvedélyes műgyűjtő és vadász volt. A kastélyban megtekinthető a gazdag műkincsgyűjtemény és az egész világból származó vadásztrófeák pompás kollekciója – ezt volt szerencsénk látni. A kiállított történelmi fegyver- és páncélgyűjtemény Csehország legnagyobb ilyen jellegű tárlata, amelyet sajnos nem volt alkalmunk megtekinteni. (Legalább maradt valami a következő alkalomra.)

Az eredeti várból, amely már a 13. század végén állott semmi sem maradt meg mivel a 17. és a 18. században teljesen átépítették. 1887-ben Habsburg–Lotaringiai Ferenc Ferdinánd herceg, osztrák–magyar trónörökös kezébe került, aki fényűzővé alakította át a kastélyt. Ferenc Ferdinánd ugyan historizáló stílusban építtette át rezidenciáját, ugyanakkor a modern luxus minden elérhető vívmányával is felszerelte, mint például vízvezetékekkel, központi fűtéssel vagy villanyvilágítással. 1900-ban még liftet is építtetett a kastélyba. A kastély olyan nagy, gyűjteményei pedig annyira gazdagok, hogy megtekintéséhez három önálló látogatási útvonalat alakítottak ki. A kastélyt egy szintén látogatható, kiterjedt park veszi körül, tóval. Az egykori barokk kert helyén, a kastély közvetlen szomszédságában található a gondosan ápolott rózsakert és egy nagy üvegház, ritka melegkedvelő növényekkel. A tervszerűen kialakított parkban több szobrászati alkotás is helyet kapott. A kastélytúra során az épületen belül nem volt szabad fényképezni, így csak az egyik teremből nyíló teraszon készíthettünk egy csoportképet. A parkolóban eltöltött nyúl-farknyi ebédidő alatt néhány falatra, egy-egy pohár sörre jutott idő.

A következő megállónk Červená Lhota egy reneszánsz vízi kastély Dél-Csehországban, amely egy mesterséges

Červená Lhota, a „Névtelen vár”

tó közepén, egy szigetté vált sziklára épült. (Itt forgatták többek között a Jókai Mór azonos című regénye nyomán készült Névtelen vár című filmet.) Az első írásos feljegyzés 1465-ből származik a kastélyról. 1530-ban Jan Kába z Rybnán tulajdonába került Nová Lhota gótikus erődje, amelyet kastéllyá alakítottak. A kastély többször cserélt gazdát a történelem során, számtalan átépítésen esett át. 1835-ben Heinrich Eduard Schönburg-Hartenstein herceg (1787–1872) birtokába került Červená Lhota. Az új tulajdonosok újjáépítették a várat. A 19. század közepén kastélytoronyt építettek hozzá és előcsarnokokat átalakítottak ki a korabeli neogótikus stílushoz igazodva. A kastély utolsó tulajdonosai között volt Johann Schönburg-Hartenstein az osztrák–magyar monarchia diplomataja, aki 1903 és 1913 között ezeket az új részeket eltávolította, és a kastélyt reneszánsz stílusban újjáépítette Humbert Walcher von Moltheim építész tervei alapján, kialakítva a kastély jelenlegi formáját. 1945-ig a kastély a Schönburgerek birtokában volt. A második világháború után a hercegi családot megfosztották tulajdonától, és Ausztriába deportálták. A „szokásos” parkolói rövid pihenő, némi kávé és/vagy sör elfogyasztása után gyönyörű erdős tájon vezető keskeny, kanyargós, (de nem kevés irigységgel állapítottuk meg, hogy kiváló minőségű) mellékutakon közelítettük meg Jindřichův Hradecet.

A Csehország, Morvaország és Ausztria határvidékén fekvő város legjelentősebb műemléke egyúttal Csehország harmadik legnagyobb kastélyegyüttese is. A nagy kiterjedésű épületrendszer többnyire gótikus és reneszánsz építmények alkotják, gazdag belső díszítéssel, de figyelemre méltó még a rondella és a gazdag stukkódíszítésű reneszánsz zeneszalon is, amely akusztikájának köszönhetően számos koncert színhelyéül szolgál. Az eredetileg román-gótikus stílusú várat a 16. században impozáns reneszánsz kastéllyá építették át. A mai épület együttes a kerttel és a reneszánsz rondellával együtt a Cseh Köztársaság legnagyobb kastélyai közé tartozik. Harmadik udvarát a legkülönbözőbb építészeti stílusok tökéletes mozaikjaként tartják számon.

A város legmagasabb épülete a Szűz Mária Mennybemenetele-templom, a kis híján 70 méter magas kilátótoronnyal. Az egykori jezsuita szeminárium – ahol két éven keresztül II. Rákóczi Ferenc is tanult – Balbín téri reneszánsz stílusú épületében található a Jindřichův Hradeci múzeum. A fontos emlékek közé tartozik még a Keresztelő Szent János-templom az értékes freskóival és az egykori minorita kolostor. A város főterén keresztül a várba vezető sétánk során csak kívülről szemléltük meg a nevezetességeket, majd utaztunk tovább a kirándulásunk szakmai programpontjának teljesítésére.

A lisovi magassági pontnál

A České Budějovicétől néhány kilométerre fekvő Lisov (Lischau) határában található a Monarchia korában létrehozott magassági alappontok egyike, ezt kívántuk felkeresni. (A mi nadapi pontunk „testvére”, egy a nyolc Monarchiabeli magassági alappont közül.) A nagy forgalmú országúton átkelve, az útmentén mindkét oldalon kiépített megállóöblök közelében (számítottak hasonló érdeklődésű látogatókra, akik járművükkel szeretnének rövid ideig megállni a forgalom akadályozása nélkül, hogy tisztelegjenek szakmai elődeik munkája előtt) egy kis tisztáson találtuk meg a pont fölé emelt obeliszket és közelében a cseh nyelvű tájékoztató táblát. (A pontot 1889-ben, az 1870–1914 között végrehajtott színtezés során létesítették.) A sikeres pontfelkeresés után gyors fényképezkedés következett, majd folytattuk utunkat a szállásunkra a dél-csehországi halastavak között kanyargó országúton.

Kirándulásunk harmadik napját helyben kezdtük meg egy rövid városnézéssel České Budějovicében. A Moldva és a Maltsh folyó találkozására mellett területet választotta II. Přemysl Ottokar 1265-ben egy királyi város megalapítására, mellyel hatalmát kívánta megerősíteni Dél-Csehországban a Rosenberg hercegekkel szemben. Az 1300-as években kezdődött a település legfontosabb

épületeinek építése: a templom és domonkos kolostor a kerengővel, valamint a szomszédos „sóhivatal”. A város a korona iránti hűsége jutalmául kiváltságokat kapott, majd a 14. század elején újabb két templom épült, valamint a várost fallal vették körül. A 15. században a huszita forradalom söpört végig Dél-Csehországon, kivéve egy települést, České Budějovicét, amely nagyrészt német katolikus lakossága révén feltétel nélkül hű maradt a királyhoz. Ez a hűség meghozta jutalmát, a város 4000 lakosával az ország egyik leggazdagabb és legjelentősebb városa lett.

Ahogy a jómód egyre nőtt, a régi gótikus épületek lassacskán reneszánsz külsőt öltöttek az új divat szerint. Ekkor épült az új városháza és a piac, a város számos új épülettel gazdagodott. Mária Terézia, majd II. József reformjai a 18. században a várost a környék székhelyévé tették. České Budějovice további kulturális jelentőségét növelte az 1762-ben megalapított piarista rend. A piaristák egy latin oktatási nyelvű gimnáziumot is létre hoztak, ami Dél-Csehország tehetséges ifjainak képzési központjává vált. Ugyanebben az időben hozták létre a város színházát is. 1847-ben helyezték át cégüket Joseph Hardtmuth építész fiai a Bécs melletti Asparnból Budweisbe, amikor a közelben, Mugrauban grafitot találtak, és létrejött a máig üzemelő Koh-i-Noor

Hardtmuth cég, mely ceruzákat és kerámiatermékeket gyárt. 1890-ig a város németajkú volt, német szigetként maradt meg az egyébként cseh anyanyelvű területen. Ezután a csehek tömeges betelepülésével a cseh nyelvű lakosság megszerezte a többséget, de még 1918 után, Csehszlovákia megalakulása után is a polgármesterek némelyik beszélni tudtak csehül.

1939-ben Budweis városát a német Wehrmacht megszállta, és a Cseh-Morva Protektorátus részévé tette. 1945 után újra Csehszlovákia része lett, a német lakosság nagy részét pedig Ausztriába és Bajorországba telepítették át.

A város továbbra is Dél-Csehország kulturális és gazdasági központja maradt. Majd 1991 óta České Budějovice a Dél-Csehországi Egyetem székhelye, 2000 óta pedig Dél-Csehország közigazgatási központja.

A városközpontban tett séta után a világhírű sörgyár meglátogatása volt soron. A városban főzött sör két néven ismert: Budějovický Budvar és Budweiser, hiszen a gyár alapítása idején békésen élt egymás mellett a német és a cseh ajkú lakosság az Osztrák–Magyar Monarchiában. A Budvar gyár jogelődjénél a Cseh Részvényesi Sörfőzdében 1895. október 1-én tartották az első csapolást, majd 7-én megindult a termelés. Az új sörgyárnak volt egy titkos aduásza: név szerint Antonín Hlaček sörfőző mester! Hlaček úr a helyi lágy vízből és a kiváló cseh alapanyagokból olyan mesteri árpaitalt készített, amely bármelyik riválisával felvette a versenyt! Sőt, a nyitást követő évben 1896-ban a Prágai Ipari Kiállításon megnyerte a vásár első díját. A sörgyár ma egy háromszáz méter mélyre nyúló artézi kútból nyeri a vizet, amelyhez semmilyen mesterséges adalékot nem adnak. A Budějovický Budvar utánozhatatlan arany színét a moráviai maláta adja, enyhén kesernyés jellegét pedig a zateci komlónak köszönheti. A sört a hordóba kerülés előtt kilencven napig érlelik. A gyár hétszáz embernek biztosít munkát, egyben az utolsó nagy cseh sörgyár, amely még állami tulajdonban van. Bár eladása időről időre szóba kerül, még nem tudta rátenni a kezét egyetlen nemzetközi söróriás

sem. Az egyórás sörgyári látogatás során bemutatták a sörkészítést, palackozást és az óriási tartályok mellett egy kis kóstolót is adtak a frissen készült termékükből.

Rövid pihenőre az autóbusszon került sor, amíg megérkeztünk a délutáni helyszínünkre, Český Krumlovba. A dél-csehországi Český Krumlov Prága után a leglátogatottabb turisztikai célpont Csehországban. A város a történelmi központot szinte teljesen körülölelő Moldva (Vltava) folyó kanyarulatában fekszik. Český Krumlov fő vonzereje abban rejlik, hogy a város – zezugos utcácskáival, színes és változatos épületeivel – megőrizte egységesen ódon arculatát. A folyó túlsó partján, a város feletti sziklán, a valaha legnagyobb hatalmú csehországi nemesi család, a Rožmberkek (Rosenbergek) fenséges vára magasodik. A színpompás reneszánsz toronyból gyönyörű kilátás nyílik a környékre.

A barokk kastélyszínház, amelyben fennmaradtak az eredeti jelmezek és színháztechnikai berendezések, Európai viszonylatban is egyedülálló. A színház látogatható, de a látogatók számát műemlékvédelmi okokból korlátozzák. A várkastély 1. számú útvonalába foglalt termék és a várudvarok megtekintése után a városkában tett rövid, közös séta után egyénileg lehetett bolyongani a mesészerű környezetben, minden sarkon újabb és újabb csodával, szűk utcácskával, ódon épülettel találkozva. Ezen a napon sem panaszkodhattunk, hogy nem sikerült elfáradnunk a sétában, különös tekintettel a krumlovi szintkülönbségekre.

Az utolsó napunkon sem maradtunk látnivaló nélkül. Hluboka, a Windsor mintájára készült mesebeli kastély adott okot a csodálkozásra. Dél-Csehország egyik festői kastélya Hluboka, České Budějovicétől mindössze 10 km-re helyezkedik el. A vadászkastély (melynek a Schwarzenberg család volt a legutolsó tulajdonosa) a Moldva felett uralja a környéket. (A parkolóval szemben, a buszmegállótól néhány lépésre találjuk az utcát, ami felvezet ide.) A XVII. században vásárolta meg a család, és II. Johann Adolf, valamint felesége, Eleonora lichtensteini hercegnő

A hlubokai kastély a főbejárat felől

angliai utazásai alatt kedvelte meg az angol stílust, ezért 1840 és 1871 között átalakították neogótikus épületegyüttessé a windsori kastély mintájára Hlubokát. A kastély a család birtokában maradt egészen addig, amíg 1939-ben Adolf Schwarzenberg el nem menekült a nácik elől. Mivel nem tért vissza, a hely állami tulajdonba került. Hluboka 140 gazdagon, gyönyörűen berendezett szobájával és 11 tornyával a látogatók egyik kedvenc célpontja Dél-Csehországban. Aki nem akar túl sokáig időzni itt, és nem vonzzák a szépen díszített kastélybelső, körüljárhatja az udvart, benézhet a kápolnába, felmehet a toronyba, ahonnan csodás kilátás nyílik a környékre.

A kastélyban különleges kilincseket találunk, holló vájja a kopasz török fejét – ugyanez a motívum látható a család címerében is. Az Adolf Schwarzenberg tábornok vezényelte német, spanyol, francia, vallon lovasok és gyalogosok és a Pálffy generális vezette magyar huszárok ugyanis 1598-ban visszafoglalták Győrt a törököktől, s ekkor kapta a hercegi rangot és az új címet is. A kastélyon belüli három túraútvonal egyikébe iktatott gyönyörű termeket megcsodálva – a parkolóba visszatérve az idegenvezetőnk tanácsára megszabadulva utolsó fém koronáinktól – Ausztrián keresztül hazafelé vettük az irányt.

A pócsi Madonna a Szent István-dómban

Levezetésképpen Bécsben a Ringen autóbusszos városnézésben volt részünk, majd – hogy ne legyen kilométerhiányunk – egy gyalogos túrát tettünk az építkezésekkel, felújításokkal akadálypályává alakított bécsi utcákon, a konflisok „motorjai” kipufogótermékeinek köszönhetően lószagú belvárosban. A Szent István-dóm (ahol legalább a pócsi Madonnát láthattuk), a Habsburgok temetkezési helyéül szolgáló kapucinus templom, a szívüket őrző Szent Ágoston templom majd a Hofburg volt az útvonalunk.

A busz indulása előtti szűkre szabott egyéni programba azért belefért egy

bécsi kávé és egy szelet Sacher-torta vagy egy Wiener Apfelstrudel, kinek-kinek ízlése szerint. Idegenvezetőnk jóvoltából Strauss-muzsikát hallgatva kezdtük meg a kiváló gépkocsivezőtöknök köszönhetően is eseménytelen hazautazást, és az előzetes program szerint vasárnap este kilenc óra tájban, a buszozásnak és a gyalogtúrának köszönhetően kicsit törődötten, kicsit fáradtan, de az elmúlt napok pörgő programjától feldobódva, élményekkel

gazdagodva vettünk búcsút egymástól a Bosnyák téren.

A kitűnő program összeállításáért és az egész kirándulás megszervezéséért külön köszönet illeti Hetényi Ferencné, Erzsikét, a Senior Klub titkárát és Szrogh Gabriellát, Társaságunk ügyvezető titkárát, akik nélkül ez a gyönyörű kirándulás nem jöhetett volna létre. A négy nap fényképeiből válogatás található a társaságunk honlapján a képtárban.

Források:

<https://kirandulastippek.hu/lednice-valtice-i-vilagorokseg/lednice-kastely>
<http://szalodavoucher.com/uploads/shop/szalodavoucher.com/fajltar/44806.pdf>
[https://de.wikipedia.org/wiki/Schönburg_\(Adelsgeschlecht\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Schönburg_(Adelsgeschlecht))
<https://kirandulo.reblog.hu/a-jo-cseh-sorvarosa-kihagyhatatlan-ekszerdoboz-ceske-budejovi>
<https://nagyutazas.hu/iranytu/city.php?id=1695>

A beszámolót összeállította:
Buga László

Könyvismertetés

Gulyás Zoltán: Reguly Antal térképészeti munkássága

Reguly Antal (1819–1818) születésének 200. évfordulójára jelent meg Gulyás Zoltán könyve, munkahelye, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház gondozásában, 2019-ben, Zircen. A könyvet éppen a születésnapon mutathatta be a szerző a négynapos, 2019. július 11–14. között megrendezett „Reguly 200 Fesztivál” ünnepi előadás- és programsorozata keretében, amellyel szülővárosa, Zirc emlékezett meg a jeles tudósról. Az ismert nyelvész, folklorista, néprajzkutató, az uráli népek és az Urál hegység kutatója egyedülálló térképező munkája révén tudományterületünk neves személyisége is.

Gulyás Zoltán doktori értekezésén nyugvó, ám mind szövegszerkezetét, mind gazdag térképanyagát tekintve is átdolgozott kiadványról van szó. A szerző napjainkban a térképészet oldaláról a Reguly-életmű legelkötelezettebb, tudományos szempontból leginkább felkészült, időt nem kímélő aprólékos vizsgálódásra kellő alázattal bíró kutatója: a téma igazi, tudományos és ismeretterjesztő gazdája.

A kötet három fő részre tagolódik.

Az első rész a Reguly-életmű térképészeti vonatkozásainak eddig született legteljesebb áttekintése és részletekbe menő elemzése, ide érve – bevezetésképpen – az életút, a kortárs magyar utazók és a viszonylag kevés számú térképész-szakirodalom áttekintését is.

A folytatásban megismerkedhetünk Reguly uráli és nyugat-szibériai kutatóútjával, a térképezési munkamódszereivel, kartográfiai szemléletmódjával, valamint az út során készített terepi térképvázlataival, majd képet kapunk a Szentpéterváron őrzött, 1846-ban született kéziratos és az ugyanott litografált és kiadott Reguly-térképről, s ez utóbbi 20. századbeli „hasonmás” kiadásairól. Igen értékes azon források ismertetése, amelyeket Reguly – terepi térképvázlatain túl – használt térképe elkészítéséhez, valamint a litografált térkép utóélete – azon expedíciók és térképművek bemutatása, amelyek használták Reguly térképét.

Ezt követően a szerző göröcső alá veszi Reguly térképét.

Így kerül sor a – ma ismert – Reguly által terepen készített térképvázlatok részletekbe menő, tételes elemzésére és bemutatására. A következő térképvázlatok ismertetését végzi el a szerző (a Reguly-féle eredeti feliratok szerint):

- Karte N^o I. Das gebiet der oberen Lozva. Vsevolodskoi. 1844. Jan.
- Karte N° II. Karte des Flußgebietes der nördl. Soßsva. nach Alexei Kasimovs Nachrichten. Vsevolodskoi. 1844 Januar.
- Karte N° III. Das Flußgebiet der Tavda und Konda mit einheimischen und russischen Namen... in Pelim. 1844, im Mai.
- Karte N° IV. Quellengebiet der nördl. Soßsva das Pelim und der Tapsija. Zusammengestellt in Beresov. 1845.
- Karte N^o V. Übersicht des ostjakischen und samojedischen Uralgebietes. Beresov 1845. Januar.
- Karta Tobolskova Okruga 1 Tsaft
- Tobolski Okrug 2 Tsaft
- Karta Turinskova Okruga
- h.) Tavda, Pelim
- i.) Konda

Majd térképről térképre haladva hasonló alapossggal tárgyalja a szerző a szentpétervári – kéziratos és litografált – térképek tartalmát, illetve az elmúlt egy és háromnegyed évszázad során született „hasonmás” kiadásokat.

A Reguly-térkép tisztázati kézirata 1846-ban született, 2 daraból álló feldolgozás, amelyet Szij